

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра економічної теорії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ СТУДІЇ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність – 051 «Економіка»
Освітня програма / спеціалізація – «Бізнес-економіка»
Статус дисципліни – за вибором студента
Рік набору – 2018, 2019

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Глобальна економіка та європейські студії» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 21 с.

Розробник

Іващенко Марина Вікторівна – доцентка кафедри економічної теорії,
кандидатка економічних наук, доцентка

Гарант освітньої програми

Шевченко Людмила Степанівна – завідувачка кафедри економічної
теорії, докторка економічних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії
(протокол № 10 від 12 червня 2020 р.)

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	13
5. Теми лекційних і практичних занять.....	14
5.1. Теми лекційних занять.....	14
5.2. Теми практичних занять.....	15
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	16
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	18

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Глобальна економіка та європейські студії» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» підготовки бакалаврів спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5,0	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність – 051 «Економіка» Спеціалізація – «Бізнес-економіка» Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Вибіркова	Вибіркова
Модулів – 3		Рік підготовки: 2-4-й	Рік підготовки: 2-4-й
		семестр	семестр
Загальна кількість годин - 150		3-8-й	3-8-й
		Лекції	Лекції
		30 год.	6 год.
		Практичні заняття	Практичні заняття
		44 год.	8 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		76 год.	136 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4-6, самостійної роботи студента - 4-5.		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових поглядів на умови і фактори становлення, механізми та інструменти функціонування глобальної економіки, усвідомлення необхідності прийняття збалансованих управлінських рішень у контексті загальноцивілізаційного прогресу.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо природи й закономірностей становлення глобальної економіки та цивілізаційних вимірів глобальних економічних процесів;

- оволодіння науковими підходами, практичними методами та засобами антициклічного регулювання глобальних економічних процесів та механізмів функціонування глобальних ринків;

- розвиток умінь із обґрунтування та реалізації сучасних стратегій конкурентного лідерства глобальних корпорацій;

- опанування інструментарієм аналізу процесів і моделей економічної регіоналізації (в тому числі і європейської) в глобальних умовах;

- формування здатності до оцінки та аналізу природного, інноваційно-

технологічного та людського ресурсів глобальної економіки;

- усвідомлення необхідності розроблення та реалізації напрямів і пріоритетів європейського вектору розвитку української економіки в умовах глобалізації.

Пререквізити: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Міжнародна економіка», «Міжнародний бізнес», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка та фінанси підприємства», «Бізнес-потенціал розвитку підприємства».

Кореквізити: «Економічна безпека підприємства».

Постреквізити: «Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства)».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1.	Застосувати знання закономірностей та сучасних тенденцій глобалізації для обґрунтування цивілізаційної парадигми глобального економічного розвитку.
2.	Визначити стратегічні пріоритети розвитку економіки на мікро-, мезо- та макроекономічному рівнях на основі вивчення кон'юнктури глобальних ринків товарів, послуг, фінансів, інвестицій, праці.
3.	Спрогнозувати напрями глобальної модифікації ринкових конкурентних механізмів.
4.	Здійснити аналіз секторально-галузевої та регіонально-країнової структури глобальної економіки.
5.	Запропонувати заходи поліпшення системи мотивації персоналу зарубіжних і вітчизняних підприємств шляхом адаптації менеджменту до крос-культурного середовища економічної діяльності.
6.	Пояснити природу глобального економічного циклу та шляхи регулювання глобальних економічних дисбалансів.
7.	Узагальнити шляхи й моделі інтеграції України в глобальний економічний простір, переваги євроінтеграційного вектору зовнішньоекономічної стратегії України в умовах глобалізації.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Бізнес-економіка», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК18. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з урахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

СК18. Розуміння специфіки ведення міжнародного бізнесу, чинників досягнення конкурентних переваг на світових ринках.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН21. Уміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами та у невизначених умовах.

ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

ПРН25. Уміти аналізувати поведінку економічних агентів і ринків у глобальному середовищі, обирати пріоритети розвитку в умовах глобалізації бізнесу.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. ЗАКОНОМІРНОСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ТА ФОРМИ ЇХ ПРОЯВУ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ

Тема 1. Економічна природа глобальних трансформацій

Глобальні трансформації як суспільно-історичний та економічний процеси, їх роль у сучасних умовах. Закономірності та принципи глобальної економіки. Основи економічної єдності світу.

Складові процесів глобальної трансформації економіки та форми їх прояву у світовій економічній системі. Сфери економіки за інтенсивністю глобальних процесів. Торговельна глобалізація. Інвестиційно-фінансова глобалізація. Науково-технологічна та виробнича глобалізація.

Наслідки глобальних трансформацій в економічній сфері. Парадокси і суперечності глобалізації: принципові положення і їхня суть. Глобальні економічні проблеми сучасності.

Тема 2. Становлення глобальної економіки

Основні етапи, принципи та історичні типи економічної глобалізації. Характер і особливості сучасного економічного глобалізму. Підходи до вимірювання ступеня розвитку глобалізаційних процесів у економічній сфері. Методологія розрахунку індексу глобалізації.

Національний економічний інтерес в умовах глобалізації. Чинники конкурентоспроможності національної економіки та фактори їх детермінації. Асиметричність розвитку економічної глобалізації. Країни «центру» і країни «периферії».

Стратегії та сценарії економічного глобалізму. Міжнародна інституціоналізація способу життєдіяльності в умовах глобалізації.

Тема 3. Глобальна економіка (мегаекономіка), цивілізації, геополітика і Україна

Економічна теорія глобальної економіки (мегаекономіка) та провідні концепції глобалізації. Цивілізаційна парадигма глобалізації.

Взаємозв'язок регіоналізації та глобалізації світової економіки. Класифікація країн у світовій глобальній економіці. Економічна та геополітична конфігурація глобального світового устрою.

США як найбільш впливова сила сучасного світу. Європейський Союз у світовій економіці та його інституційна структура. Перспективи та прогнози розвитку Європейського співтовариства. Китай у світовій економіці. Інші країни світу в регіональній економічній глобалізації (країни, що розвиваються; нові індустріальні країни).

Регіональні спільноти, їх мета, переваги і слабини. Мета України в умовах економічної глобалізації. Інтеграційна стратегія України та її позиція у сучасному глобалізованому світі.

Тема 4. Макроекономічна політика в умовах глобалізації

Теоретичні засади макроекономічної політики: наукові підходи в рамках мейнстрім сучасної економічної науки. Розвиток наукових підходів до формування макроекономічної політики в умовах глобалізації.

Макроекономічна політика у відкритій глобальній економіці. Взаємозв'язок між чистим експортом і чистими інвестиціями. Модель Мандела-Флемінга.

Міжнародні системи валютних курсів. Макроекономічна політика за плаваючого валютного курсу. Макроекономічна політика за фіксованого валютного курсу. Вплив міжнародної мобільності капіталу на результативність макроекономічної політики.

Глобальна макроекономічна політика ООН. Стратегія світового розвитку до 2030 року. «Перетворення нашого світу: Порядок денний у галузі сталого розвитку на період до 2030 року» (Генеральна Ассамблея ООН, вересень 2015 р.). Стратегічні цілі та стратегічні пріоритети сталого розвитку, їх кореляція з цілями та стратегічними пріоритетами глобальної макроекономічної політики. Вплив глобальної макроекономічної політики на досягнення цілей у галузі сталого розвитку: ліквідація злиденності, голоду, забезпечення здорового способу життя, забезпечення освіти впродовж усього життя, забезпечення гендерної рівності, вирішення енергетичної проблеми, скорочення нерівності у межах країн та між країнами, забезпечення переходу до раціональних моделей споживання та виробництва тощо.

Тема 5. Глобальний економічний цикл

Об'єктивний характер циклічності розвитку економіки. Стадії циклу і динаміка економічних показників. Глобальний економічний цикл: сутність, види, фази, чинники впливу. Основні наукові школи сучасної економічної теорії та дослідження ними проблем циклічності економічного розвитку в умовах глобалізації.: кейнсіанство, некейнсіанство, неоконсерватизм (монетаризм, теорія раціональних сподівань, економіка пропозиції), інституціоналізм та неоінституціоналізм.

Взаємозв'язок національних економік в умовах глобального економічного циклу. Особливості протікання економічних циклів в розвинутих країнах, країнах, що розвиваються, та країнах з трансформаційною і посттрансформаційною економікою.

Економічні кризи, їх прогнозування та управління в умовах глобалізації. Сучасна світова фінансова криза: причини та прояви в різних країнах. Вплив глобальної економічної кризи на економіку України. Особливості кризових явищ у національній економічній системі.

Модуль 2. ГЛОБАЛЬНІ РИНКИ ТА МЕХАНІЗМИ ЇХ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Тема 6. Механізми функціонування глобальних ринків. Конкурентне лідерство глобальних корпорацій.

Основні складові механізму функціонування глобальних економічних ринків. Класифікація глобальних ринків, їх види та інфраструктура. Особливості функціонування та ціноутворення на сировинних і товарних глобальних ринках.

Асиметрії розвитку глобальних ринків. Проблеми ресурсозабезпеченості розвитку глобальної економіки. Диспропорції в економічному розвитку. Формування ідеального глобального ринку.

Проблеми прогнозування розвитку глобальних ринків. Дисбаланси функціонування глобальних ринків. Необхідність підвищення рівня наднаціонального регулювання глобальних ринків.

Роль глобальних корпорацій (транснаціональних корпорацій (ТНК)) на глобальних ринках. Транснаціоналізація як основний фактор формування глобальної економіки. Фактори конкурентного лідерства глобальних корпорацій. ТНК як рушійні сили глобальних економічних трансформацій. Сфери владного простору інтегрованої корпоративної структури.

Трансформація економічної політики транснаціональних корпорацій в умовах глобалізації. Вплив транснаціональних корпорацій на економічну політику країн, що розвиваються.

Формування крупних національних корпорацій як захисна конкурентна стратегія на глобальних ринках. Механізми державного регулювання діяльності глобальних корпорацій. Транснаціональні корпорації і офшори.

Тема 7. Людський та технологічний ресурс глобального розвитку

Значення людського ресурсу в глобальній економіці. Формування глобального ринку праці. Економічні, демографічні та політичні чинники формування глобального ринку праці та його інфраструктура.

Міжнародні міграційні процеси і їх вплив на використання людських ресурсів в національних економіках. Моделі сучасної міграційної політики. Глобалізація як чинник трансформації стратегій формування та використання людських ресурсів. Потенціал становлення людського капіталу в Україні та механізм його реалізації. Стратегія України в забезпеченні стійких конкурентних переваг національного людського капіталу у глобальному вимірі.

Науково-технологічний прогрес як важливий фактор розвитку глобальної економіки. Концепції технологічного детермінізму розвитку глобальної економіки.

Суть, причини та особливості розвитку міжнародного науково-технічного співробітництва. Формування глобального ринку технологій, його суб'єкти та об'єкти. Класифікація сучасних технологій, каналів та форм передачі науково-технічної інформації.

Переваги, форми і засоби міжнародного технологічного обміну. Комерційний і некомерційний обмін. Правові форми захисту новітніх

технологій. Міжнародні науково-технічні програми та участь у них України.

Тема 8. Міжнародна торгівля в умовах глобалізації. Платіжний баланс та ризики платіжних дисбалансів в умовах глобалізації

Міжнародна торгівля та її розвиток в умовах глобалізації. Розвиток сучасних теорій міжнародної торгівлі та багатомірність сучасних концепцій міжнародної торгівлі. Моделі та механізми розвитку міжнародної торгівлі у працях лауреатів Нобелівської премії з економіки.

Сутність і структура світового ринку товарів і послуг в умовах глобалізації. Чинники, які впливають на світовий ринок товарів і послуг в умовах глобалізації Лібералізація світової торгівлі та міжнародного руху капіталу та їх вплив на стан платіжного балансу в умовах глобалізації.

Сучасні інструменти та методи регулювання платіжних балансів. Сучасна торговельна політика та її методи впливу на регулювання поточних балансів. Сучасні методи та інструменти впливу на рух міжнародних капітальних потоків.

Ризики платіжних дисбалансів для України. Основні тенденції динаміки стану платіжного балансу України. Ризики дестабілізації торговельного балансу України. Ризики дестабілізації платіжного балансу України за рахунком операцій з капіталом та фінансових операцій.

Тема 9. Монетарна система глобальної економіки

Монетарна система глобальної економіки та її складові. Гроші та банки у сучасній глобальній економіці. Глобальна банківська система та транснаціоналізація банківського бізнесу в умовах глобалізації. Найбільші транснаціональні банки світу. Діяльність транснаціональних банків в Україні.

Світова валютна система та роль міжнародних фінансово-кредитних інститутів у її формуванні і розвитку. Європейська валютна система та її основні елементи. Світовий фінансовий ринок євровалют. Переваги й слабини запровадження єдиної європейської валюти.

Монетарні інструменти макроекономічної політики в умовах глобалізації. Наукові підходи до формування і реалізації монетарної політики в умовах глобалізації. Практика реалізації монетарної політики у провідних країнах світу (США, Євросоюз, Велика Британія, Китай, Японія). Результативність монетарного стимулювання процесів відновлення у глобальній економіці.

Розвиток банківської системи України в умовах фінансової глобалізації. Виклики і суперечності монетарної політики в Україні.

Тема 10. Світова фінансова система в умовах глобалізації

Інтернаціоналізація фінансових ринків в умовах глобалізації. Структура глобальної фінансової системи та глобальний фінансовий ринок. Міжнародний ринок облігацій та єврооблігації. Індекси зарубіжних фондових бірж. Світові ринки акцій. Інновації на світовому фінансовому ринку.

Фінансиалізація — трансформація процесу глобалізації у фінансову глобалізацію. Зростання значення фінансового сектору у розвитку національних економік. Характеристика розвитку фінансового сектору у США, ЄС, Японії, Китаї. Вплив фінансиалізації світової економіки на генерування кризових явищ у глобальній фінансовій системі.

Глобальна фінансова криза: причини, особливості прояву у різних країнах світу та вплив на функціонування глобальної економічної системи. Підходи до подолання фінансової кризи у різних країнах світу: формування фіскальної політики, державного бюджету, регулювання зовнішнього та державного боргу.

Проблеми розвитку фінансової системи України в умовах глобалізації. Труднощі становлення фінансового ринку України та його інтеграції у європейський і глобальний фінансовий простір.

Фіскальна політика та фіскальна стратегія України в умовах глобалізації. Бюджетний дефіцит і державний борг України.

Тема 11. Глобальний контекст розвитку української економіки

Проблема конкурентоспроможності України в глобальній економіці. Позиція України у глобальних вимірах економічного та соціального розвитку. Перспективи, виклики та загрози для економіки України в умовах глобалізації.

Можливості і перспективи співробітництва України із світовими економічними організаціями. Україна та європейські й світові економічні і оборонні структури.

Стратегічні пріоритети підвищення національної конкурентоспроможності в контексті передового зарубіжного досвіду та національних реалій. Інноваційно-інтелектуальна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. Пріоритетні напрямки фінансування науки. Розвиток різних форм інноваційної діяльності в Україні.

Модуль 3. ЄВРОПЕЙСЬКІ ВИМІРИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Тема 12. Цивілізаційні виміри глобалізації. Європейська цивілізація та її місце у глобалізованій світовій системі.

Поняття та види цивілізацій. Цивілізаційні виміри глобалізації. Основні етапи розвитку європейської цивілізації та їх характерні риси. Роль європейських цінностей та традицій в житті європейського суспільства та історія їх формування.

Історичне підґрунтя європейської інтеграції та сучасні тенденції. Основні етапи європейської інтеграції та їх особливості.

Україна – невід’ємна складова європейської цивілізації. Значення України в європейській історії та соціально-економічній системі.

Тема 13. Європейські цінності та традиції економічної науки

Базові Європейські цінності та їх вплив на формування гуманістичних традицій економічної науки. Гуманістичні цінності європейського Ренесансу та їх вплив на соціально-економічні процеси й розвиток економічної науки.

Європейські цінності свободи й демократії, їх роль у розвитку ринкової економіки та становленні класичної школи політичної економії. Неокласична традиція як магістральний напрям розвитку європейської та світової економічної науки.

Кейнсіанство та європейські традиції ролі держави у регулюванні соціально-економічних процесів, їх розвиток у посткейнсіанських теоріях економічного зростання та захисті довкілля.

Становлення традицій плюралізму у сучасній європейській та світовій економічній науці.

Європейські теорії ринкових трансформацій та їхні впливи на економічні реформи в країнах Центрально-Східної Європи.

Антропоцентризм сучасної європейської та світової економічної науки. Внесок європейських економічних шкіл у розвиток гуманістичних принципів економіки та становлення її сучасної парадигми.

Тема 14. Глобальна роль ЄС

Європейський Союз – вагомий світовий гравець. Економічні та соціальні позиції ЄС. Політичні позиції ЄС та європейські політико-економічні інтереси в умовах глобалізації.

Структура, мета, основні напрямки діяльності Європейського Союзу. Основні інститути Європейського Союзу: Європейська Рада, Європейський Парламент, Європейська Комісія, Рада Європейського Союзу, їх функції.

Програми зовнішньої допомоги Європейського Союзу. Функції та напрями діяльності генерального директорату Європейської Комісії з питань зовнішньої допомоги (EuropeAid). Програми «східного партнерства» у відносинах ЄС зі східними сусідами.

Євроінтеграційна стратегія України. Перспективи вступу України в ЄС. Співпраця в рамках Плану дій Україна-ЄС.

Тема 15. Соціально - культурний розвиток Європи. Глобальні проблеми людства та їх прояв на європейському континенті: європейські шляхи розв'язання глобальних проблем

Європейська культурна спадщина. Українці – співтворці європейської культури. Взаємовплив європейських традицій та української культури.

Релігія в житті сучасного європейців. Релігійні, етнічні, мовні конфлікти та їх вирішення в Європі.

Проблеми війни та миру та їх прояв в історії Європи. Демографічна проблема у Європі. Екологічні проблеми у Європі та їх наслідки. Небезпечні хвороби та їх поширення в Європі. Прояв глобальних проблем людства в Україні та напрями їх вирішення.

Можливості і перспективи співробітництва України із європейськими

Тема 12. Цивілізаційні виміри глобалізації. Європейська цивілізація та її місце у глобалізованій світовій системі	10	2	2	6	10	2		8
Тема 13. Європейські цінності та традиції економічної науки	10	2	2	6	10			10
Тема 14. Глобальна роль ЄС	10	2	2	6	10		2	8
Тема 15. Соціально - культурний розвиток Європи. Глобальні проблеми людства та їх прояв на європейському континенті: європейські шляхи розв'язання глобальних проблем	10	2	4	4	10		2	8
<i>Разом</i>	<i>40</i>	<i>8</i>	<i>10</i>	<i>22</i>	<i>40</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>34</i>
Усього годин / кредитів ECTS	150 / 5,0	30	44	76	150 / 5,0	6	8	136

5. Темі лекційних і практичних занять

5.1. Темі лекційних занять

Тема навчальної дисципліни	Темі лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Закономірності глобальних трансформацій та форми їх прояву у світовій економічній системі.			
1. Економічна природа глобальних трансформацій.	1. Економічна природа глобальних трансформацій.	2	2
2. Становлення глобальної економіки.	2. Становлення глобальної економіки.	2	
3. Глобальна економіка (мегаекономіка), цивілізації, геополітика і Україна.	3. Глобальна економіка (мегаекономіка), цивілізації, геополітика і Україна.	2	
4. Макроекономічна політика в умовах глобалізації.	4. Макроекономічна політика в умовах глобалізації.	2	
5. Глобальний економічний цикл.	5. Глобальний економічний цикл.	2	
Модуль 2. Глобальні ринки та механізми їх функціонування.			
6. Механізми функціонування глобальних ринків. Конкурентне лідерство глобальних корпорацій.	6. Механізми функціонування глобальних ринків. Конкурентне лідерство глобальних корпорацій.	2	2
7. Людський та технологічний ресурси глобального розвитку.	7. Людський та технологічний ресурси глобального розвитку.	2	
8. Міжнародна торгівля в умовах глобалізації. Платіжний баланс та ризики платіжних дисбалансів в умовах глобалізації.	8. Міжнародна торгівля в умовах глобалізації. Платіжний баланс та ризики платіжних дисбалансів в умовах глобалізації.	2	
9. Монетарна система глобальної економіки.	9. Монетарна система глобальної економіки.	2	

10. Світова фінансова система в умовах глобалізації.	10. Світова фінансова система в умовах глобалізації.	2	
11. Глобальний контекст розвитку української економіки.	11. Глобальний контекст розвитку української економіки.	2	
Модуль 3. Європейські виміри глобалізації.			
12. Цивілізаційні виміри глобалізації. Європейська цивілізація та її місце у глобалізованій світовій системі.	12. Цивілізаційні виміри глобалізації. Європейська цивілізація та її місце у глобалізованій світовій системі.	2	2
13. Європейські цінності та традиції економічної науки.	13. Європейські цінності та традиції економічної науки.	2	
14. Глобальна роль ЄС.	14. Глобальна роль ЄС.	2	
15. Соціально - культурний розвиток Європи. Глобальні проблеми людства та їх прояв на європейському континенті: європейські шляхи розв'язання глобальних проблем.	15. Соціально - культурний розвиток Європи. Глобальні проблеми людства та їх прояв на європейському континенті: європейські шляхи розв'язання глобальних проблем.	2	
<i>Усього</i>		<i>30</i>	<i>6</i>

5.2. Теми практичних занять

Тема навчальної дисципліни	Теми практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Закономірності глобальних трансформацій та форми їх прояву у світовій економічній системі.			
1. Економічна природа глобальних трансформацій.	1. Економічна природа глобальних трансформацій.	2	
2. Становлення глобальної економіки.	2.1. Становлення глобальної економіки.	2	2
	2.2. Суперечності та парадокси глобальної економіки.	2	
3. Глобальна економіка (мегаекономіка), цивілізації, геополітика і Україна.	3. Глобальна економіка (мегаекономіка), цивілізації, геополітика і Україна.	2	
4. Макроекономічна політика в умовах глобалізації.	4. Макроекономічна політика в умовах глобалізації.	2	
5. Глобальний економічний цикл.	5. Глобальний економічний цикл.	2	
	Колоквіум	2	
Модуль 2. Глобальні ринки та механізми їх функціонування.			
6. Механізми функціонування глобальних ринків. Конкурентне лідерство глобальних корпорацій.	6.1. Механізми функціонування глобальних ринків.	2	
	6.2. Конкурентне лідерство глобальних корпорацій.	2	
7. Людський та технологічний ресурси глобального розвитку.	7.1. Формування глобального ринку праці.	2	2
	7.2. Технологічний ресурс	2	

	глобального розвитку.		
8. Міжнародна торгівля в умовах глобалізації. Платіжний баланс та ризики платіжних дисбалансів в умовах глобалізації.	8.1. Міжнародна торгівля в умовах глобалізації.	2	
	8.2. Платіжний баланс та ризики платіжних дисбалансів в умовах глобалізації.	2	
9. Монетарна система глобальної економіки.	9. Монетарна система глобальної економіки.	2	
10. Світова фінансова система в умовах глобалізації.	10. Світова фінансова система в умовах глобалізації.	2	
	Колоквіум	2	
11. Глобальний контекст розвитку української економіки.	11. Глобальний контекст розвитку української економіки	2	
Модуль 3. Європейські виміри глобалізації.			
12. Цивілізаційні виміри глобалізації. Європейська цивілізація та її місце у глобалізованій світовій системі.	12. Цивілізаційні виміри глобалізації. Європейська цивілізація та її місце у глобалізованій світовій системі.	2	
13. Європейські цінності та традиції економічної науки.	13. Європейські цінності та традиції економічної науки.	2	
14. Глобальна роль ЄС.	14. Глобальна роль ЄС.	2	2
15. Соціально - культурний розвиток Європи. Глобальні проблеми людства та їх прояв на європейському континенті: європейські шляхи розв'язання глобальних проблем.	15.1. Соціально - культурний розвиток Європи.	2	2
	15.2. Глобальні проблеми людства та їх прояв на європейському континенті: європейські шляхи розв'язання глобальних проблем.	2	
Усього		44	8

6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Глобальна економіка та європейські студії» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист реферату за ініціативи студента, peer review, контрольна робота. За результатами практичних занять із кожного з трьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 10 балів), що включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 30 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів з дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Поточний контроль					Самостійна робота студентів	Разом
Практичні заняття			Колоквіуми			
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		
max 10	max 10	max 10	max 30	max 30	max 10	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Глобальна економіка та європейські студії»

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	8	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	6	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 30	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	27	Результати опрацювання матеріалу високі, але незначна кількість несуттєвих помилок.
	24	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	21	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	18	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	9	У роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	8	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	7	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.

	6	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Глобальна економіка та європейські студії» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	Зараховано	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	Не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти.

1. Договір про заснування Європейської Спільноти. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_017 (дата звернення: 05.05.2020).
2. Європейська конвенція з прав людини та основоположних свобод людини. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення: 05.05.2020).
3. Європейська хартія регіональних мов і мов меншин. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_014 (дата звернення: 05.05.2020).
4. Загальна декларація прав людини. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 05.05.2020).
5. Рамкова конвенція про захист національних меншин. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_055 (дата звернення: 05.05.2020).

6. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 36. Ст. 266. Дата оновлення: 16.10.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 03.05.2020).

7. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№18-22. Ст. 144. Дата оновлення: 06.01.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/card6> (дата звернення: 03.05.2020).

8. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. Дата оновлення: 28.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 03.05.2020).

7.2. Література

Основна література

1. Вдовенко Н. М., Богач Л. В., Гераймович В. Л., Кваша К. С., Павленко М. М. Глобальна економіка: навч. посіб. Київ: НУБіП України. 2017. 319 с.

2. Глобальна економіка: навч. посіб. для студентів зі спеціальностей «Економіка», «Маркетинг», «Облік і оподаткування» / за редакцією проф. С. І. Архієреєва. Харків: Видавництво Іванченка І. С. 2018. 192 с. укр. та англ. мовами.

3. Кулішов В. В. Глобальна економіка: навч. посіб. 2018. 208 с.

4. Липов В. Глобальна економіка: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 439 с.

5. Українська людина в європейському світі: виміри ідентичності: навч. посіб. / кол. авторів; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко, д-ра філос. наук, проф. З. Е. Скринник. Київ: УБС НБУ, 2015. 609 с.

Додаткова література

1. Алієва-Барановська В. М., Дахно І. І. Глобальний бізнес: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2013. 560 с.

2. Дейвіс Н. Європа: історія. Київ: Основи, 2014. 1464 с.

3. Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародний та український виміри / за ред. С. І. Юрія, Є. В. Савельєва. Київ: Знання, 2007. 595 с.

4. Іващенко М. В., Руда Д. К. Причини уповільнення зростання світової економіки та світової торгівлі. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2019. Вип. 24, ч. 2. С. 33-36.

5. Іващенко М. В., Недождій В. В. Макроекономічна політика України в умовах глобалізації. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2019. № 3 (108). С. 10-16.

6. Ковтун О. І., Куцик П. О., Башнянин Г. І. Глобальна економіка: підруч. / за заг. ред. Ковтуна О. І. Львів: Видавництво ЛКА, 2014. 704 с.

7. Павленко Ю. Історія світової цивілізації. Соціокультурний розвиток людства. Видання третє, стереотипне. Київ: Либідь, 2000. 352 с.

8. Стігліц Дж. Глобалізація та її тягар: пер. з англ. А. Іщенко. Київ: Видавничий дім «КМ Академія», 2003. 251 с.

9. Тоді Ф Нарис історії Європейського Союзу / пер. з англ. М. Марченко. Київ: Аналітично-дослідницький центр "АНОД", К.І.С., 2001. 136 с.

10. Global Economy Journal (The Official Publication of the International Trade and Finance Association) / Editor-in-Chief: Highfill, Jannett Ed. by Sawyer, W. Charles. URL: <http://www.degruyter.com>

7.3. Інтернет-ресурси.

1. Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

4. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/> (дата звернення: 12.06.2020).

5. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

7. Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

8. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

9. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine/> (дата звернення: 12.06.2020).

10. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org/> (дата звернення: 12.06.2020).

11. Index of Economic Freedom – 2019. URL: <http://www.heritage.org/index/ranking> (дата звернення: 12.06.2020).

12. Easy of Doing Business Index 2019. URL: <http://www.doingbusiness.org/rankings> (дата звернення: 12.06.2020).

13. Index of Globalization – 2019. URL: http://globalization.kof.ethz.ch/media/filer_public/rankings.pdf (дата звернення: 12.06.2020).

14. Human Development Index – 2019. URL: <http://hdr.undp.org/en/statistics/> (дата звернення: 12.06.2020).

15. Corruption Perceptions Index – 2019. URL: <http://cpi.transparency.org/cpi2012/results/> (дата звернення: 12.06.2020).

7.4. СЕНМК.

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри економічної теорії. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=149:kafedra-ekonomichnoi-teorii&Itemid=151.

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).